ORATIO
BALDI· CATANEI
HABITA· ROMAE
AD· AMPLISSIMOS
S. R. E. CARDINALES

Cum ſubrogandi Pontificis cauſa Conclaue ingreſſuri eſſent viij.id.Oct. cIↄIↄxc.



ROMÆ, *Apud Ioannem Martinellum.*
M. D. X C.

DE LICENTIA SVPERIORVM.

ORATIO BALDI CATANEI DE SVBROGANDO PONTIFICE

PERICLITATVR multis terra, mariq; procellis exagitata, & inter maximas affligatur calamitates ſancta Dei Eccleſia, Patres Ampliſſimi. Hic etenim ciuium inter ciues duriſſima, & inteſtina exardeſcunt bella, templa Dei domus ſacerdotum ſanguine perfuſa dehoneſtantur, plurimorum animi mortifera hæreſum tabe commaculantur: ibi a perpetuo Chriſtiani nominis hoſte cunctis dira, & efferata tyrannide oppreſſis ab vberibus ad ſeruitutes pueri trahuntur infantes, viri omnes Chriſto mancipati exquiſitiſſimis afficiuntur ſupplicijs, virgines puellæ Deo dicandæ defloratæ dęmonibus ſacrificantur; vbiq; tandē pericula imminent, minantur erumnæ, exſpilant rapinæ, graſſantur morbi, trucidant clades, Chriſti pauperes rerū inopia, & fame laborãtes gemitibus, & eiulatibus omnia complere videntur. In hoc igitur luctuoſo ſtatu Chriſtianæ res verſantur afflictæ, hanc ſpeciem Catholica præſefert Eccleſia; quæ grex ſine paſtore formidat, nauis ſine gubernatore perhorret, templum ſine Pontifice ſquallet, & quaſi vidua in luctu, & mœrore ſedens alium pręter vos nullum expectat conſolatorem. Vos enim ex vobis vnū in ſummum Pontificem creare debetis, qui illam labentē regat, nutantem confirmet, tueatur naufragantem: quiq; ad ſupremum dignitatum apicem euectus Chriſtiani orbis moderetur habenas. De quo nunc quis nam ſit declarandus vos eſtis deliberaturi; ipſe vero veſtra fretus humanitate, & Spiritus Sancti, cuius numen paulo ante ſa-

crificantes imploramus, auxilio fiſus, qualis ſit eligendus breuiter ſum de more dicturus. Et tacerem vtiq; niſi veſtrum vrgeret imperium: dicerem vero libentius, niſi veſtra tantarum rerum inueterata iam, & per ſe probata experientia tacendum moneret. Verum vt a demandato mihi munere me expediam, vtque arrogantiæ, & impudentiæ crimen euitem, dicam tamen, & quid in re tanti momenti maxime conducat non meis ſed Chriſti domini verbis tantummodo dicam. Quare, etſi ſapientiſſimi ſitis, quod vobis quid quaque in re opus ſit in mentem venire ſolet, ſapientiores tamē eo nomine eſſe ne dedignemini, quod bene dicta libenter audiatis, & bene inuentis libentiſſime obtemperetis. Et vero ſi vlla vmquam grauis, & periculoſa deliberatio magnum vobis faceſſit negotium, hæc vna maximum faceſſat neceſſe eſt: is nanque mundi princeps eſt inter vos eligendus, qui morum ſanctitate, doctrina, prudentia, charitate, auctoritate ceteros antecellat omnes: is dominici gregis paſtor eſt renunciandus, qui commiſſas ſibi oues paſcat, diſperſas congreget, centeſimam illam deperditam ſuis reportet humeris, morbidas, ſi quæ ſunt, ne ceteras corrumpant, amandet: is Catholicæ nauis declarandus eſt gubernator, qui eius curſum conſilio regere, integritate tueri, virtute conficere poſſit: is tandem Pontifex eſt aſſumendus, qui, vt mortalium infirma fert conditio, ſit ſanctus, innocens, impollutus, a peccatoribus ſegregatus; qui noſtris compatiatur infirmitatibus, qui Deo charus ſuis precibus penetret Cęlum, qui denique nullius ſibi conſcius rei Chriſti vices gerat in terris. Id autem hac vna re pręſtare exactiſſime poterit, ſi Chriſti Ieſu, cuius Vicarium ſe profitebitur, vel dictis obſecundauerit, vel res a Chriſto geſtas fuerit imitatus. Quod Pontificem, quem expectamus, iam fuiſſe aſſequutum, & Chriſtum ad viuum fore relaturum pro comperto idcirco eſt habēdum, quia inter vos ſedet; quorum capiti impoſitum regium diadema, non purpura, & murice infectum, ſed Chriſti ſanguine tinctum, atque

exornatum demonſtrat veſtras omnes cogitationes eſſe de Chriſto; nihil vos velle, nihil intelligere, meminiſſe nihil, quod non ſit Chriſtus. Quamobrem facillimum mihi profecto erit nunc, cum Pontifex deſideratur, ea vobis in memoriam reuocare, & veſtris pectoribus medullitus infigere, quæ in Pontifice requirēda Chriſtus tunc dixit, cum prima Eccleſiæ iaceret fundamēta. Pollicitus erat Dei filius, dum inter homines verſaretur homo, ſe ſupra Petri firmiſſimam petram ſuam ædificaturum Eccleſiam, quæ ſtaret ſemper; nō modo ſi vniuerſus orbis illi machinaretur inſidias, verum etiam ſi contra illam rebelles omnes pugnarent inferorum ſpiritus; atq; Petro, & ſucceſſoribus ſe Cęli claues daturum promiſerat, cum ſubito, ex aliquot Petri verbis ſumpta occaſione, omnes quidē, ſed, vt exiſtimo, Petrum pręcipue, hoc eſt futurum Eccleſiæ caput ſic eſt alloquutus. Qui vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, & tollat Crucem ſuam, & ſequatur me. Pręclariſſimum, vt cetera omnia, Chriſti domini dictū: quod non ſolum nos omnes docet, quæ ſint Chriſtiani hominis partes; ſed quod maxime vos monitos vult, Patres Ampliſſimi, ſe talem ex vobis optare Pontificem, qualē eius verba declaraſſe videntur. Attendite igitur, vt qui ſummus ſubrogandus eſt Pontifex euangelicę ſentētię (quod quidem difficile minime erit) re ipſa pro viribus reſpondere poſſit, & quod ceteri ſeruant, ipſe, in quem plerique intuentur omnes, præ ceteris ſeruare conetur; ac primum ſibi a Chriſto mandatum putet, vt ſe ipſummet abneget: quaſi hæc verba hoc vnum dicant aperte. Qui populi a Chriſto electi ſummus futurus eſt Antiſtes, hic veterem exutus hominem nouum induat, & per ſe nihil, per Deum omnia poſſe confidat, quod heroicæ eſt humilitatis; quā Chriſtus toto vitę curſu ita eſt amplexus, vt cum in forma Dei eſſet, ſe ipſe exinanire voluerit: non quæ ſua, ſed quę pauperum, & quæ Dei ſunt, ſemper inquirat; in ſcelera animaduertat cum maxima vel viliſſimi ſanguinis parſimonia, quod beneficētiſſima charitas docet, quam Chri-

ſtus

ſtus Deus ſic adamauit, vt ob nimiam charitatem innocēs pro nocentibus ſe ipſe necandum tradiderit: non ſibi vni credere, non ſuis conſilijs fidere velit, quamuis multa nôrit, & calleat multa, quod vigilantem ſapit prudentiam, quam Chriſtum aperto ore & laudaſſe, & præcepiſſe non ignoratis; neget tandem ſe eſſe quod eſt; nullis nempe humanis moueatur perturbationibus, nullis perturbetur affectibus; non opes illum alliciant, non flectant conſanguinitates, nulli concutiant metus, nullæ animi ægritudines, vnquam deturbent a recto; quæ ſanctimoniæ integritatis, auctoritatis, iuſtitiæ clariſſima ſunt argumenta, & a Chriſto præſertim omnium huiuſcemodi virtutum petita exempla. Nam pauper ipſe factus ſe totum pauperibus dedit; ſuorum fratrum regis dexteram, & ſiniſtram efflagitantium ſupinā petendi inſcitiam palam, & arguit, & damnauit: Dei zelo maxime concitatus ſolus, & inermis vendentes plurimos, & ementes eiecit de templo; & quod in primis eſt obſeruandum, eos tantum dixit ſibi ſanguine eſſe coniunctos, & ab illis precipue ſe commoueri affirmauit, qui in ſeruanda, exequendaq; Dei præcepta omne ſtudium operam omnē conferre conſueuerunt. At certe is, quē vos ſubrogaturi, nos vero habituri ſumus, Pontificem non ſolum ijs, quæ diximus animi ornamentis clarere, ſed, quod perfectius, & ornatius eſt, Crucem ſuam tollere, & libens portare deberet: ſentire ſcilicet ſe hominem eſſe, quare nihil humanum a ſe alienum putare; intelligere Principem in homines, Deum in Principem eſſe animaduerſurum, ideo nihil non æquum perpetrandum exiſtimare; noſcere tandem perturbationes, ęgritudines, morbos, aduerſa omnia, interitum ipſum cum ceteris habere communia, & quæ maxima eſt omnium dignitas minimam eſſe fumi vmbram recente exemplo conſiderare, ſingula hæc, & pleraque omnia, quæ mortalibus accidunt mala pacato, & alacri animo propter Chriſtum ferre; compati ceteris, qui eadem cruce grauantur, & huiuſmodi animi, & corporis cruciatus, tanquam Dei bene-

ficia in ſe collata perferret. Sic enim futurum, vt hic nihil ſibi, omnia Deo deferẽs res Chriſtianas ſumma cum charitate, & pietate gubernet, ac Chriſtianum orbem in priſtinum illũ exoptandũ ſtatum facillimo reducat negotio. Vel tollat crucem ſuam, eam ſcilicet crucem, cui ſuffixus noſtræ libertatis vindex Chriſtus Deus ex ſuo met latere dura cuſpide transfoſſo formauit Eccleſiam, quam ex vulnere ſuo formatam corpore nutritam, ditatam ſanguine Vicario cuſtodiendam tradit, qui videat de Chriſti filia ſibi eſſe curandum, quique cognoſcat ſe à Chriſto Eccleſiæ caput eſſe conſtitutum; cui cetera, quæquæ illa ſint obediant membra, & ſe per Crucem omnia poſſe, qui per crucem omnia fuit adeptus. Quare qui Chriſtianas pauerit oues Crucis virgam abripiat, qua ſuum emendet gregem, & feras omnes beſtias arceat ab ouili. Qui in nauicula Petri ſederit in puppi clauum Crucis teneat, quo ancipitem dirigat curſum, & ſibi propoſitum ſalutis inueniat portum: qui denique ſummus Eccleſiæ Pontifex, & Princeps eſt futurus Crucis claues aſſumat, quibus aperiat cui aperiendum, claudat cui claudendum eſt Cęlum; Crucis arma induat, nec vllas ſibi aduerſantes pertimeſcat vires, ſciat ſua vti auctoritate, & Cruce munitus, pro Crucis honore nullos formidet metus, nulla curet pericula, nullum perhorreſcat bellum: hoc enim lignum mundum domuit, infernum confregit, necem ipſam penitus enecauit. Qui ergo Crucem tulerit, & ſe quamuis malis omnibus obnoxium, Cruce tamen armatum, Chriſti fungentem vicibus, ſumma auctoritate prẹditum eſſe cognouerit, hic a vobis catholicæ libertatis defenſor, & Pontifex eſt decernendus. Hic namque Chriſtum ſequetur ducem (quod vltimo loco propoſui explicandum) in Chriſtum intuens, ad Chriſtum tanquam ad ſpeculum ſuos cõponet mores, neque ſe alio vertet, niſi quo Chriſti veſtigia videbit impreſſa. Quod qui fecerit (facientem vero eligere debetis) nemini dubium profecto relinquet, quin hic Chriſtum ſequutus, Chriſti Vicarius dignus ſit futurus,

rus,

ſtus, qui verbo vitæ ſuos paſcat populos, panem Angelorum egentibus frangat, fideles diuino tueatur zelo, rebelles ictu Crucis proſternat, nihilque quod in Pontifice deſiderari poſſit, deſiderandum relinquat Eccleſiæ. Nil aliud nanque eſt Chriſtum ſequi, quam Chriſtum ante oculos ſemper habere, Chriſto ſe conformare, Chriſtum de vnaquaque re ſemper conſulere, in hoc Chriſtum præcipue imitari, alieni appetens nunquam, ſui vero ſemper eſſe profuſus, perficere tandem, vt qui virtutes, quæ in ipſo elucent referre velint, exēplar extra ipſum inuenire minime poſſint. Munus, quod demandaſtis (vtcumq; per tēpus, & ingenium licuit) confeciſſe mihi videor, Patres Ampliſſimi, & quem deſideramus adumbraſſe Pontificē: veſtri nunc muneris erit (pace veſtra monuerim) veſtrū omnium penitus obliuiſci, Dei honorem ſolum meminiſſe, noſtrum omnium votis reſpondere, & eum ſummum renunciare Pontificem, in quo ſumma ſint omnia: quod vobis facilius erit factu, quam quod faciliimum: veſtrum enim iſtud ſacrum collegium non niſi vberrimum eſt optimorum Pontificum ſeminarium. Tu igitur ô ſancta, & pia omnium mater Eccleſia mœrorem comprime, luctum minue, lachrimas terge, ſolare tandem: nam expectatum illud iam, iam inſtat tempus, quo exulabunt metus, reparabuntur ruinæ, tacebunt bella, deturbabuntur mala, bona reuocabuntur: hi enim Patres ſancto afflati ſpiritu, quos tu genuiſti, quos aluiſti, quos decoraſti, de tua ſolicitudine, deque tua dignitate magis ipſi ſoliciti, tibi qua poterunt celeritate eum, quem flagitas reddent Pontificem, qui tuis medebitur vulneribus, tuas ſanabit ægritudines, tuos morbos depellet. Confide quoque in hoc vno Pontifice, quo dante Spiritu Sancto per hos integerrimos Patres mox decoraberis, admirabilem Pij Quinti ſanctimoniam, effuſam Gregorij Decimitertij charitatem, inconcuſſam Siſti Quinti auctoritatem, caſtam Vrbani Septimi innocentiam te fore contemplaturam.

D. I. X. I.